

VABARIIGI VALITSUS
MÄÄRUS

Tallinn, Toompea

2026 nr

**Looduskaitseaduse eesmärkide saavutamiseks
vajaliku kaitse tagavate alade loetelu**

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 2 lõike 4 alusel.

§ 1. Maismaa kaitse

30 protsendi maismaa tõhus kaitse tagatakse järgmiste aladega:

- 1) looduskaitseaduse § 10 lõike 1 alusel kaitse alla võetud kaitsealad ja hoiualad;
- 2) looduskaitseaduse § 10 lõike 2 alusel kaitse alla võetud ja § 50 lõike 2 alusel kindlaks määratud püsielupaigad;
- 3) looduskaitseaduse § 10 lõike 6 alusel kaitse alla võetud looduse üksikobjektid;
- 4) looduskaitseaduse § 10 lõike 7 alusel kaitse alla võetud kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid;
- 5) looduskaitseaduse §-de 37 kohane ranna piiranguvöönd ja § 38 kohane ranna ja kalda ehituskeeluvöönd, arvestades looduskaitseaduse §-s 35 sätestatud, väljaspool tiheasustusala;
- 6) looduskaitseaduse § 51 lõike 2 alusel kehtestatud lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaik;
- 7) metsaseaduse § 23 lõikes 1 nimetatud vääriselupaigad avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja riigimetsas ning vääriselupaigad, mille kaitseks on sõlmitud metsaseaduse § 23 lõike 4 kohane leping;
- 8) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) I lisas nimetatud elupaigatüübid riigimaal;
- 9) I ja II kaitsekategooria taimede, samblike ja seente kasvukohad;
- 10) looduskaitseaduse § 18¹ alusel sõlmitud lepinguga kaitstavad alad;
- 11) Eesti looduse infosüsteemi kantud alad, mille kaitse alla võtmiseks on tehtud ettepanek või algatatud kaitse alla võtmise menetlus looduskaitseaduse alusel.

§ 2. Mere kaitse

30 protsendi Eesti territoriaalmere ja majandusvööndi tõhus kaitse tagatakse järgmiste aladega:

- 1) looduskaitseaduse § 10 lõike 1 alusel kaitse alla võetud kaitsealad ja hoiualad;

- 2) looduskaitseaduse § 10 lõike 2 alusel kaitse alla võetud ja § 50 lõike 2 alusel kindlaks määratud püsielupaigad;
- 3) Eesti looduse infosüsteemi kantud alad, mille kaitse alla võtmiseks on tehtud ettepanek või algatatud kaitse alla võtmise menetlus looduskaitseaduse alusel.

KAVAND 2

ENERGEETIKA- JA KESKKONNAMINISTER

MÄÄRUS

Tallinn

2026 nr

Loodusväärtuste loetelu, loodusväärtuste kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse §18¹ lõike 7 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse loodusväärtuste loetelu, mille kaitseks eramaal väljaspool kaitstavat loodusobjekti on õigus lepingut sõlmida, loodusväärtuse kaitseks lepingu sõlmimise kord, lepingu sisu, kitsendustega põhjustatud kahju ja hooldamise kulu hüvitise (edaspidi loodusväärtuse *kasutusõiguse tasu*) arvutamise alused.

§ 2. Loodusväärtuste loend

Leping sõlmitakse järgmiste loodusväärtuste kaitseks:

- 1) loodumetsa kriteeriumitele vastav mets;
- 2) II kategooria liikide elupaigad.

§ 3. Loodusväärtuse kaitseks lepingu sõlmimine ja lepingu sisu

(1) Loodusväärtuse kaitseks notariaalse lepingu (edaspidi *leping*) sõlmimise ja selle alusel kinnisasja koormamise isikliku kasutusõigusega riigi kasuks korraldab riik Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *KIK*) kaudu.

(2) Lepingu sõlmimisele eelneva menetluse viib läbi ning lepingu objekti säilimist kontrollib Keskkonnaamet. Kinnisasja omanik kohustub tagama Keskkonnaametile ja KIK esindajale juurdepääsu lepingu objektile selle kontrollimiseks.

(3) Lepingu sõlmimisele eelneva menetluse käigus Keskkonnaamet:

- 1) kontrollib loodusväärtuse olemasolu;
- 2) määrab geograafilise positsioneerimise süsteemi abil loodusväärtuse piirid ja digitaliseerib need säästva metsanduse seire infosüsteemis;

- 3) vajaduse korral edastab loodusväärtuse piiride muudatusettepaneku Eesti looduse infosüsteemi;
- 4) vormistab määruse lisa 1 kohase kontrollakti;
- 5) koostab ja esitab KIKile määruse lisa 2 kohase akti lepingu sõlmimiseks vajalike algandmetega.

(4) Lepingu sõlmimisega ning kinnisasja isikliku kasutusõigusega koormamisega kaasnevad riigilõivud ja notari tasu maksab KIK.

(5) Leping peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid ja lisasid:

- 1) poolte nimed, isikukoodid ja elukohad või ärinimed, registrikoodid ning asukohad;
- 2) kinnistusraamatu registriosa number, katastriüksuse nimi, katastriüksuse tunnus ja asukoha andmed;
- 3) loodusväärtuse iseloomustavate näitajate loetelu, pindala ja asukoha kirjeldus;
- 4) poolte õigused ja kohustused loodusväärtuse kaitse korraldamisel, sealhulgas kaitse korraldamiseks vajalikud toimingud;
- 5) lepingu alusel makstava loodusväärtuse kasutusõiguse tasu määr ja maksegraafik;
- 6) lepingu lisana katastriüksuse tunnusega seotud loodusväärtuse asukoha kaart.

(6) Lepinguga keelatakse loodusemetsast lamapuidu eemaldamine, metsa kuivendamine, metsateede ehitamine, metsa uuendamine, telkimine, lõkke tegemine ja metsa raiumine, välja arvatud erakorralised raied Keskkonnaameti nõusolekul.

(7) Lepingu rikkumisel tasub lepingut rikkunud pool leppetrahvi, mis moodustab 10% lepingu kogusummast. Lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral tagastab lepingut rikkunud või lepingut lõpetada sooviv täitja lepinguga saadud tasu ja tasub leppetrahvi, mis moodustab 20% lepingu kogusummast.

(8) Loodusväärtuse omandiõiguse üleminekust informeerib võõrandaja KIKi vähemalt kaks nädalat enne tehingut. Loodusväärtuse omandi üleminekul ei ole omandajal õigus lõpetada lepingut ennetähtaegselt ühe aasta jooksul omandamisest arvates.

(9) KIK teatab Keskkonnaagentuurile sõlmitud lepingu numbri, sõlmimise aja, täitja või täitja esindaja nime, makstava kasutusõiguse tasu suuruse ja lepingu lõpetamise päeva kirjalikult ühe nädala jooksul selle sõlmimisest või muutmisest arvates.

(10) KIK esitab ühe nädala jooksul pärast lepingu sõlmimist lepingu teksti koos lisadega digitaalsel kujul Keskkonnaagentuurile.

(11) KIK teavitab Keskkonnaametit lepingu sõlmimisest ja ennetähtaegselt lõpetamisest kahe nädala jooksul.

(12) Lepingu objekti säilimist kontrollib Keskkonnaamet üks kord aastas ja vormistab selle kohta lisa 1 kohase akti, mida ta säilitab enda juures. Lepingu objekti hindamisel ilmnunud puudustest teavitab Keskkonnaamet viivitamata KIKi.

§ 4. Loodusväärtuse kasutusõiguse tasu arvutamise alused

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

Tallinn

2026 nr

Vabariigi Valitsuse 8. juuli 2004. a määruse nr 242 „Kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisasja riigi poolt omandamise ja ettepanekute menetlemise kord ning kriteeriumid, mille alusel loetakse ala kaitsekord kinnisasja sihtotstarbelist kasutamist oluliselt piiravaks, ning kinnisasja väärtuse määramise kord ja alused“ muutmise

Määrus kehtestatakse looduskaitseseaduse § 20 lõike 3 alusel.

Vabariigi Valitsuse 8. juuli 2004.a määruses nr 242 „Kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisasja riigi poolt omandamise ja ettepanekute menetlemise kord ning kriteeriumid, mille alusel loetakse ala kaitsekord kinnisasja sihtotstarbelist kasutamist oluliselt piiravaks, ning kinnisasja väärtuse määramise kord ja alused“ tehakse järgmised muudatused:

1) määruse pealkiri sõnastatakse järgmiselt:

„Kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisasja riigi poolt omandamise ja sellele kasutusvalduse seadmise ettepanekute menetlemise kord ning kriteeriumid, mille alusel loetakse ala kaitsekord kinnisasja sihtotstarbelist kasutamist oluliselt piiravaks, ning kinnisasja väärtuse määramise kord ja alused ning kasutusvalduse seadmise lepingus kokkulepitavad tingimused“;

2)

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

Tallinn

2026 nr

**Vabariigi Valitsuse 8. aprilli 2005. a määruse nr 69
„Kaitstava loodusobjekti või kaitsmata loomaliigi
isendi hävitamise või kahjustamisega ning võõrliigi
isendi loodusesse laskmisega tekitatud keskkonnakahju
hüvitamise kord ja hüvitise määrad“ muutmine**

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 77 lõike 1 alusel.

Vabariigi Valitsuse 8. aprilli 2005. a määruses nr 69 „Kaitstava loodusobjekti või kaitsmata loomaliigi isendi hävitamise või kahjustamisega ning võõrliigi isendi loodusesse laskmisega tekitatud keskkonnakahju hüvitamise kord ja hüvitise määrad“ tehakse järgmised muudatused:

1) määruse pealkiri sõnastatakse järgmiselt:

„Loodusobjekti hävitamise või kahjustamisega ning võõrliigi isendi loodusesse laskmisega keskkonnale tekitatud kahju ulatuse ja hüvitamise arvestamise alused, hüvitamise kord ja hüvitise määrad“;

2) paragrahvi 1 tekst sõnastatakse järgmiselt:

„Määrusega kehtestatakse loodusobjekti hävitamise või kahjustamisega ning võõrliigi isendi loodusesse laskmisega keskkonnale tekitatud kahju ulatuse ja hüvitamise arvestamise alused, hüvitamise kord ja hüvitise määrad.“;

3) paragrahvi 15 lõiked 1–3 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hüvitise määr I kaitsekategooria selgroogse loomaliigi isendi kahjustamise eest on 3500 eurot isendi kohta.

(2) Hüvitise määr I kaitsekategooria loomaliigi isendi hävitamise eest:

1) kahepaikseliigi isendi korral on 1900 eurot isendi kohta;

2) linnuliigi või imetajaliigi isendi korral on 7000 eurot isendi kohta.

(3) Hüvitise määr I kaitsekategooria selgrootu loomaliigi isendi hävitamise või kahjustamise korral on 960 eurot isendi kohta.“.

ENERGEETIKA- JA KESKKONNAMINISTRI
MÄÄRUS

Tallinn

2026 nr

**Keskkonnaministri 8. juuni 2022. a
määruse nr 26 „Eesti looduse infosüsteemi
põhimäärus“ muutmine**

Määrus kehtestatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 39⁵ lõike 9 alusel.

Keskkonnaministri 8. juuni 2022. a määruses nr 26 „Eesti looduse infosüsteemi põhimäärus“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 14 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Andmekogusse kantud isikuandmeid säilitatakse ja arhiveeritakse vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 39⁵ lõikes 8² sätestatud tähtajale.“;

2) paragrahvi 19 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Erasisikutest andmete esitajate ja isikute, kelle kinnisasjal tehakse riigi kavandatavat või tellitud seiret, uuringut või inventuuri andmed ei ole avalikud.“.